

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry (Helsy)
Itälahdenkatu 22 B, 00210 Helsinki
helsy@sll.fi / puh. 050 301 1633

Mielipide
19.12.2022

&
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry
Annankatu 29 A 16, 00100 Helsinki
toimisto@tringa.fi

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Mielipide Karhusaaren pohjoisosan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta (diarinumero HEL 2011-006462)

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys sekä Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry ovat tutustuneet nähtävillä olevaan aineistoon. Olemme kiitollisia lisääjasta, jonka Sanna Jauhainen on myöntänyt mielipiteen antamiseen (sähköpostiviesti 8.12.2022). Yhdistykset toteavat mielipiteenään seuraavaa.

Karhusaaren pohjoisosan asemakaavan muutoksen luonnoskartta esittää pientaloalueen täydennysrakentamista ja uusia katuja. Asuntoja kaavaillaan noin 600 uudelle asukkaalle. Karhusaaren eteläosa Karhusaarentien eteläpuolella on suunnilleen samankokoinen alue kuin nyt suunniteltava alue. Eteläosa on rakennettu lähes täyteen noin 400–500 asukkaan asunnoilla. Lisäksi Karhusaaren kaavarunko, joka liittyy korkeimman hallinto-oikeuden kaatamaan yleiskaavaan, esittää tiivistä kerrostaloaluetta saaren luoteisosaan. Kaiken kaikkiaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma kertoo saaren asukasmäärän lisääntyvän tuhansilla.

Kaavaluonnokseen on merkitty pikaraitiotien mahdollinen sijainti sekä sen reunoille M-merkittyjä alueita odottamaan osayleiskaavan valmistumista ja pikaraitiotiehen liittyvää rakentamista. Näemme tämän ennen aikaisena. Tämä heikentää lisäksi saaren luoteisosan metsien ja rantojen säilyttämistä Natura-alueen suojapuskurina. Olemme huolissamme kaava-alueen metsien ja luonnontilaisten rantojen hupenemisesta sekä tämän vaikutuksesta luonnon monimuotoisuuteen ja metsäverkostoon.

Kaavoitettava alue rajautuu lännessä Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet -Natura-alueeseen ja Östersundomin lintuvesien maakunnallisesti tärkeään lintualueeseen. Östersundomin lintuvedet on merkittävä vesilintujen ja kahlaajien pesimäalue, ja sillä on merkitystä myös vesilintujen syysmuuton aikaisena levähdysalueena. Karhusaaren pohjoisosan kaavoittaminen asuinkäyttöön todennäköisesti heikentää sekä Natura-alueen että maakunnallisesti tärkeän lintualueen luontoarvoja. Suunnittelualueen länsiosa on lisäksi kaavassa merkitty myöhemmin suunniteltavaksi mahdollisesti tehokkaamman rakentamisen alueeksi. Tämän alueen rakentaminen heikentäisi merkittävästi monipuolisen aluekokonaisuuden luontoarvoja, ja näkemyksemme mukaan kaikki lisärakentaminen tulee ohjata pois tältä myöhemmin suunniteltavalta alueelta. Natura-alueen ja MAALI-alueen läheiset alueet tulee osoittaa puskurialueiksi S-merkinnällä.

Kaupungin luontotiedot ovat Karhusaaren osalta edelleen puutteellisia. Koko saarta koskeva

metsä- ja kääpäkartoitus on syytä tehdä viimeistään tässä vaiheessa. Luonto-Liiton metsäryhmältä saamamme havainnot rakkosammaleesta, oravuotikasta, rusokäävästä ja lahokaviosammaleesta indikoivat kaava-alueen merkittäviä luontoarvoja. Liitteenä olevaan karttaan (Liite 1) on merkitty lajihavainnot, ja lisäksi kartalla näkyy koko kartoitusalue keltaisella ja rakentamisen uhkaamat luontoalueet punaisella. Luontotietojärjestelmän mukaan suunnittelualueelta löytyy myös muun muassa tärkeitä lepakkoalueita, arvokkaita geologisia kohteita ja lahokaviosammaleen elinympäristöjä. Nämä alueet tulisi jättää rakentamisen ulkopuolelle.

Karhusaaren asukkaiden mahdollisuus virkistäytyä lähiluonnossa tulisi ottaa suunnitelmissa huomioon siten, että saarelle jää riittävästi yhtenäistä metsä- ja ranta-aluetta. Tässäkin mielessä suunnitelman kokoluokka on liian suuri. Suunnitelmassa on osoitettu uusi kevyen liikenteen siltayhteys Talosaareen. Talosaareen kohdistuvan virkistyskäytön mahdollinen kasvu ja siitä aiheutuvat vaikutukset Talosaaren metsäalueisiin ja Östersundomin lintuvesien MAALI-alueeseen kuuluvaan Torpvikenin kosteikkoalueeseen tulee selvittää huolellisesti kaavahankkeen jatkuessa. Muun muassa Talosaaren polkuverkosto tulee suunnitella ja rakentaa niin, että se estää metsän kulumisen.

Kaavaan on syytä merkitä kaikkien rantojen säilyttäminen luonnontilaisina suojaamaan viereisen Natura-alueen linnuston elinympäristöä, ruokailua ja pesintää. Tonttien puustosta on hyvä antaa kaavamääräyksiä, jotka edellyttävät olemassa olevien puiden säästämistä ja uusien istuttamista rakentamattomalla tontin osalla. Luontainen aluskasvillisuus on säilytettävä samoilla tontin osilla.

Yhteenvetona ehdotamme edelleen, että

- Karhusaaren pohjoisosaan kaavoitetaan mahdollisimman vähän uutta maa-alaa asutukselle ja teille
- luontoalueet suojellaan rakentamiselta mahdollisimman suurelta osin
- tavoitteena olevaa asukasmäärää tarkistetaan alaspäin
- kaavoitettavat asunnot sijoitetaan olemassa olevien teiden varsiin minimoiden uusi rakennettava maa-ala
- asukkaille varataan riittävän suuret luontoalueet virkistäytymiseen
- pohjoisosan rannat jätetään kokonaan luonnontilaisiksi luonnonsuojelun alueen jatkeiksi
- suunnittelun alueen länsiosa osoitetaan suojelumerkinnällä puskurialueeksi.

Helsingissä 19.12.2022

Antti Halkka
puheenjohtaja, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry

Emilia Pippola
järjestösihteeri, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry

Aleksi Mikola
puheenjohtaja, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry

Lisätietoja:

Emilia Pippola, järjestösihteeri, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry: helsy@sll.fi / 050 3011 633
Juho Leppänen, suojelusihteeri, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry:
suojelusihteeri@tringa.fi

Liite 1. Kartta Karhusaaren pohjoisosan lajihavainnoista.

